

P Á L Y A M Ű

az Országos Bírósági Hivatal elnöke által a Bírósági Közlöny 2013/2. számában 4. sorszám alatt a Szekszárdi Törvényszék elnöki állására kiírt pályázathoz

Pályaművemben a pályázati felhívásban foglaltak szerint számot kell adnom a törvényszék időszerű ítélkezésének (az eljárási törvényekben, az ügyviteli szabályokban írt határidők megtartásának) biztosítását és az ügyhátalék kialakulásának megelőzését szolgáló elképzeléseimről, a törvényszék működésével kapcsolatos hosszú távú terveimről, azok megvalósításának ütemezéséről, a törvényszék takarékos gazdálkodását elősegítő, a létszámmal való célszerűbb (a bírák adminisztratív munkaterhének csökkentésére irányuló) gazdálkodásra vonatkozó elképzeléseimről.

Célkitűzésem – mint mindig pályafutásom során – az időszerű, az anyagi és eljárási jogszabályoknak megfelelő igazságszolgáltatás, az ennek megvalósulásához szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása takarékos, költséghatékony gazdálkodás mellett.

A Szekszárdi Törvényszék, a törvényszék illetékességi területén működő járási, közigazgatási és munkaügyi bíróságok optimális működéséhez a személyi feltételek – amennyiben a szükséges mértékben az üres álláshelyek is betöltésre kerülhetnek – megfelelően adottak. A tartósan távollévő bírák álláshelyeinek részbeni betöltéséről szóló 2005. évi 5. számú OIT szabályzat 4. §-ának (3) bekezdése alapján az Országos Bírósági Hivatal elnöke 2012. évre vonatkozóan engedélyezhető túlbetöltésekre keretszámot nem állapított meg. Az 1. számú táblázat adatait tekintve a törvényszéket illetően bírói, bírósági titkári, bírósági fogalmazói, tisztviselői és fizikai álláshelyek tekintetében túlbetöltés ténye 2012. december 31. napján nem állt fenn.

1. sz. táblázat: 2012. január 1. és december 31. napján fennálló létszámhelyzet

	Engedélyezett		Tényleges		Dolgozó	
	01.01.	12.31.	01.01.	12.31.	01.01.	12.31.
Bíró	60	60	59	56	59	52
Titkár	9	10	11	10	9	8
Fogalmazó	10	10	6	5	6	5
Tisztviselő	113	113	92	88	88	81
Ebből bírósági ügyintéző:	12	12	9	8	9	7
Írnok	12	12	36	39	34	38
Fizikai	23	23	22	21	22	202
Összesen:	227	228	226	219	218	204

2012. év december hónap 31. napján a foglalkoztatottak száma: 219 fő. Ehhez képest a 2013. március 31-i állapot a 2. számú táblázatban foglaltak szerinti képet mutatja, a foglalkoztatottak létszáma: 211 fő.

2. sz. táblázat: 2013. március 31. napján fennálló létszámhelyzet

	Engedélyezett 2013.03.31.	Tényleges 2013.03.31.	Dolgozó 2013.03.31.
Bíró	60	58	54
Titkár	12	11	10
Fogalmazó	8	6	6
Tisztviselő	113	87	80
Ebből bírósági ügyintéző:	12	8	7
Írnok	12	39	39
Fizikai	23	23	22
Összesen:	228	224	211

A bírói kar bírósági szintenkénti megoszlása 2013. március 31. napján a 3. számú táblázat szerint alakult:

3. sz. táblázat: 2013. március 31. napján a bírói kar megoszlása bírósági szintenként

	Engedélyezett	Tényleges	Üres	Tartósan távollévő
Törvényszéki bíró	23	22	1	0
Helyi / munkaügyi bíró	37	36	1	4

A Tolna megyei bírói kar ügyszak és bírói gyakorlat szerinti megoszlásából megállapítható, hogy a 3 évnél rövidebb bírói gyakorlattal rendelkezők aránya 13,8 % (8 fő), a 3-6 év közötti gyakorlattal 12,1 % (7 fő), 7-9 év közötti gyakorlattal 8,6% (5 fő), míg 9 év feletti gyakorlattal 65,5% (38 fő) rendelkezik. A tényleges létszám alapján a bírák életkor szerinti összetétele a Szekszárdi Törvényszéken, valamint a törvényszék területén működő járásbíróságokon, a közigazgatási és munkaügyi bíróságon az alábbi:

4. sz. táblázat: 2013. március 31. napján a bírói kar megoszlása életkor szerint

Ügyszak	27-30 év között	31-40 év között	41-50 év között	51-60 év között	61-65 év között	66 év felett
Büntető	1	10	5	3	0	0
Polgári, Gazdasági, Közigazgatási és Munkaügyi	0	9	17	8	2	1
Cégbíróság	0	0	2	0	0	0
Összesen:	1	19	24	11	2	1

A fentiekben részletezett arányok kifejezetten jónak ítéltetők, a bírói utánpótlás tervszerűségét igazolják.

A Szekszárdi Törvényszék igazgatási vezetése már az 1990-es évek elejétől következetes személyzeti politikát folytatott. Ennek alapvető koncepciója, hogy a létszámot oda kell telepíteni, ahol az ítélkezési tevékenység „elnehezült”. Ebből kifolyólag a bírói álláshelyek 2003. július 1. napját megelőzően alapvetően a megyeszékhelyen működő helyi bíróságra, a Szekszárdi Járásbíróságra kerültek telepítésre, ekként biztosítva, hogy a megye valamennyi bíróságán azonos mértékű munkateher essen egy-egy bíróra, az ítélkezés időszerű legyen, az ügyhátralék feldolgozása folyamatos.

Magyarország Alaptörvényének „A bíróság” címet viselő 26. cikkének (2) bekezdése, továbbá a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) 89.§ c.) pontja alapján, a 90.§ h.) pont hb.) alpontja szerint a felső korhatár betöltése miatt a 230.§ (1) és (2) bekezdésének megfelelően 5 bíró szolgálati viszonya szűnt meg 2012. június 30. napjával (Dr. Soós Miklós törvényszéki elnök, Dr. Hankovszky Zsolt csoportvezető bíró, Tímár Lászlóné dr. törvényszéki bíró, Bartha Károlyné dr. bonyhádi városi bírósági elnök, Dr. Csernák István tamási városi bírósági elnök). További 2 fő (Dr. Balassa Mária törvényszéki tanácselnök és Dr. Till Hilda megyei bírósági bíró) szolgálati viszonya az 1997. évi LXVII. tv. 57.§ (1) bekezdésének b.) pontja alapján szűnt meg, az 57.§ (2) bekezdés h.) pont ha.) illetve hb.) alpontja alapján egyikük vonatkozásában 2011. december 31. napján, a másik tekintetében 2012. április 25. napján. A Pécsi Munkaügyi Bíróság 1.M.781/2012/4. számú ítéletével Bartha Károlyné dr. bonyhádi városi bírósági elnök tekintetében, míg a Zalaegerszegi Munkaügyi Bíróság 1.M.322/2012/4. számú, a Zalaegerszegi Törvényszék 2.Mf.21.432/2012/8. számú ítéletével felülbírált ítéletével Tímár Lászlóné dr. nyugalmazott törvényszéki bíró tekintetében megállapította, hogy szolgálati viszonyuk megszüntetése jogellenes, a Magyar Köztársaság Elnöke 2013. február 8. napján kelt IV-4/00754-1/2013. számú, illetve IV-4/00754-9/2013. számú határozatával 2012. július 1. napjától határozatlan időtartamra mindkettőjüket bíróvá kinevezte.

Miután a Szekszárdi Törvényszék Cégbíróságára beosztott mindkét bíró szolgálati viszonya megszűnt 2012. június 30. napján, indokoltá vált – az elnehezült jogszabályi környezetet is figyelembe véve – három fő szekszárdi városi bírósági bíró kirendelése szolgálati érdekből a Bjt. 31.§ (1) és (2) bekezdése alapján a beosztásukból eredő ítélkezési tevékenység megtartása nélkül. A megüresedett cégbírói álláshelyek pályázat útján kerültek betöltésre Dr. Fodor Krisztina csoportvezető bírói, Dr. Andódi László törvényszéki bírói kinevezésére tekintettel áthelyezésre került a Szekszárdi Törvényszékhez. Figyelemmel arra, hogy a cégbírók nem csupán a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvényben (Ctv.), de az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvényben (Civil tv.) meghatározott feladatokat is ellátják, változatlanul indokoltnak tartom e területen 3 fő foglalkoztatását. Ennek biztosítása érdekében az engedélyezett bírói létszámon belül a Szekszárdi Törvényszék Cégbíróságára beosztott bírák számát indokolt növelni, melynek megvalósulásáig mellőzhetetlen a kirendelés szolgálati érdekből való fenntartása annak ellenére, hogy Tímár Lászlóné dr. ismételt kinevezése eredményeként 2013. március 1. napjától beosztásra került a cégbírósághoz. Tekintettel arra, hogy a 2013. évi XX. törvény egyebek mellett a Bjt-t

is módosította bevezetve a rendelkezési állomány intézményét, az új Bjt. 232/J.§ (1) bekezdése szerint a hatálybalépéstől számított 30 napon belül tett bírói nyilatkozattól függően hozható megalapozott döntés a cégbíróságra beosztott, illetve kirendelt bírák tekintetében.

A bírósági eljárások ésszerű időn belül való befejezésének biztosítása érdekében egyes bírói álláshelyek betöltésének átmeneti szabályairól szóló 2011. évi CXXXI. törvény melléklete a Tolna Megyei Bíróság illetékességi területéhez tartozó helyi bíróságokon 2 bírói álláshely betöltésére biztosított lehetőséget. 2012. április 1. napjától 3 év határozott időtartamra került kinevezésre és a büntető ügyszakba beosztásra a Tamási Városi Bírósághoz Dr. Tóth Éva bírósági titkár, míg ugyanezen időponttól ugyancsak határozott időre Dr. Zengődiné Dr. Lascsik Livia bírósági titkár került kinevezésre és beosztásra polgári ügyszakba a Bonyhádi Városi Bírósághoz. Ténylegesen a 2012. július 1. napjával megüresedő álláshelyek 2012. április 1. napjával történő betöltése nem eredményezi az engedélyezett bírói létszám emelését, ez engedélyezett álláshellyel még nem rendelkező bírákat 2012. július 1. napjától ezen álláshelyeken kell nyilvántartani. A Bonyhádi Városi Bíróság ténylegesen dolgozó bíráinak száma a kinevezés ellenére Dr. Zengődiné Dr. Lascsik Livia bíró tartós távolléte okából nem állt helyre, a polgári ügyszak ellehetetlenülése miatt a 2012. május 1. napjától a 3 évi határozott időtartamra kinevezett és a Szekszárdi Városi Bírósághoz büntető ügyszakba beosztott Dr. Simon Károly László bírót a törvényszék elnökének – a bíró hozzájárulása mellett – szolgálati érdekből 2012. május 1. napjától kezdődő hatállyal ki kellett rendelnie a Bjt. 31.§ (1) és (2) bekezdése alapján a beosztásából eredő ítélkezési tevékenység megtartása nélkül. Bartha Károlyné dr. ismételt bírói kinevezése folytán 2013. március 1. napjától – hozzájárulása mellett – beosztásra került a Szekszárdi Járásbíróságra. Tényleges beosztása és foglalkoztatása a fentiekben hivatkozott Bjt. 232/J.§-a szerinti nyilatkozatának függvénye.

Ugyancsak elnehezült a Szekszárdi Törvényszék Büntető Kollégiumának helyzete a személyi változások eredményeként 2012. évben, azonban 2013. évre sikerült eredményes pályázatok útján megteremteni az optimális személyi feltételeket. A büntető kollégium hét állandó tagjából három fő lát el tanácselnöki feladatokat: Dr. Hauszmann-né Dr. Szőke Rita kollégiumvezető és Dr. Sárecz Róbert tanácselnök mellett 2012. június 1. napjától tanácselnöki kinevezésben részesült Dr. Kovács János törvényszéki bíró. Bár 2012. január 1. napjával Dr. Szili Zsolt Gergely szekszárdi városi bírósági bíró áthelyezésre került törvényszéki bírói beosztásba, ezzel csupán azt tudtuk biztosítani, hogy – az elsőfokú ügyintézésben való részvétel mellett – a fellebbviteli tanácsokban az előadói és szavazó bírói tevékenység személyi feltételei fennálltak oly módon, hogy nem állandó összetételű fellebbviteli tanácsokat alakítottunk, hanem rotációs rendszerben kerülnek beosztásra a tanácsok tagjai, s maguk a tanácselnökök is elláttak előadó, szavazó bírói tevékenységet. Dr. Tuba István szekszárdi városi bírósági bíró 2012. november 1. napjától részesült törvényszéki bírói kinevezésben, áthelyezésével a büntető kollégium időszzerű ítélkezésének személyei feltételei adóttak, a kollégium 2013. évi ügyelosztási rendje megfelelő kereteket biztosít a törvényszéki elsőfokú és fellebbviteli eljárások vitéléhez.

A Szekszárdi Törvényszék Polgári – Gazdasági – Közigazgatási Kollégiumát illetően nem látom szükségét további vezetői intézkedésnek. A tartósan távollévő bíró ismételt munkába állásával a személyi feltételek biztosítottak a hatásköri változások következtében csökkenő ügyérkezés feldolgozásához. A kollégium állandó tagjainak

száma 15 fő, mely létszám legfeljebb ügyszakok szerinti specializációra ad lehetőséget, azonban nem biztosítható állandó összetételű fellebbviteli tanácsok működése. A tanácselnökök mellett rotációs rendszerben végeznek előadó és szavazó bírói tevékenységet a törvényszéki bírák azon túl, hogy szinte valamennyien intézik a törvényszék első fokú hatáskörébe tartozó eljárásokat. A szakosodás hiánya nyilvánvalóan többlet munkaterhet eredményez, amit a statisztikai viszonyszámok nem tükröznek, azonban ilyen alacsony létszám mellett a feladat ellátása más módon nem lehetséges.

A 2012. évben bekövetkezett törvényszéki bírói kinevezések, a tartós kirendelések a székhely helyi bíróságot, a Szekszárdi Járásbíróságot „sújtották”. Ennek eredményeként jelenleg a büntető ügyszak 4 fő ténylegesen dolgozó bíróval működik, végzik a megye egész területe vonatkozásában a nyomozási bírói, a bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzéssel, titkos információgyűjtéssel kapcsolatos feladatokat. Figyelemmel arra, hogy 1 büntető bíró tartósan távollévő, 2 fő pedig szolgálati érdekből került kirendelésre, szükséges e létszám emelése, illetve a kirendeléssel érintett bírák kirendelésének megszüntetése. A Bonyhádi Járásbíróságra kirendelt Dr. Simon Károly László szekszárdi járásbírói bíró kirendelése a tartósan távollévő, Bonyhádi Járásbíróságra kinevezett bíró, Dr. Zengődiné Dr. Lascsik Livia tényleges munkába állásának függvénye, azonban Csibané Dr. Böcz Andrea szekszárdi járásbírói bíró kirendelése a Paksi Járásbíróságra csupán akkor szüntethető meg, ha a Paksi Járásbíróság engedélyezett bírói létszámának emelése mellett eredményes pályázat útján betölthető lenne az álláshely (jelenleg egy üres járásbírói álláshellyel rendelkezünk a Szekszárdi Járásbíróságon, ezt indokolt átcsoportosítani a Paksi Járásbíróságra). A Szekszárdi Járásbíróság polgári ügyszakába beosztott bírónak munkaterhe Dr. Lemle Márta törvényszéki kirendelése és Dr. Aszódy Anett tartós távolléte miatt emelkedett ugyan, azonban ennek ellenére – a tényleges és dolgozó bírósági titkári létszám várható növekedésére és a végrehajtási ügyintéző munkába állására tekintettel – további vezetői intézkedést nem igényel.

A Paksi Járásbíróság helyzetét Csibané Dr. Böcz Andrea szekszárdi járásbírói bíró kirendelése vonatkozásában érintettem, a polgári ügyszakban a személyi feltételek maradéktalanul biztosítottak. Hasonlóan optimálisak a feltételek a Tamási Járásbíróságon, melynek tekintetében még fennáll Dr. Szelecki Rita dombóvári járásbírói bíró kirendelése büntetőeljárások vitelére, azonban Dr. Szabó Ildikó bírósági titkár 2012. november 15. napjával történt kinevezése folytán – az ügyforgalom alakulásának függvényében – megteremtettük annak alapjait, hogy a kirendelés megszüntetésre kerülhessen.

A Dombóvári Járásbíróságot érintően 2013. január 1. napjával a végrehajtási ügyintéző áthelyezésre került a Fővárosi Törvényszékre, ekként 1 polgári bíró tartós távolléte mellett a végrehajtási ügyek intézése nem várt munkateher emelkedést jelentett a polgári ügyszakba beosztott 2 bíró számára. Dr. Zahorcsek Mária bírósági titkár 2013. március 18. napjától történt kinevezésével a probléma megoldást nyert, ezzel a szabálysértési ügyek terhe alól mentesítettük a büntető ügyszakba beosztott bírákat is. Ekként a személyi feltételek e bíróságon is optimálisak.

Végezetül a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság vonatkozásában utalok arra, hogy Dr. Hum Ferenc törvényszéki bíró 2013. január 1. napjával történt – az

álláshely egyidejű átcsoportosításával járó – áthelyezésével az engedélyezett és a tényleges létszám a jelenlegi feladatellátáshoz szükséges és megfelelő mértékű.

Az engedélyezett bírói létszám realitását támasztják alá a Szekszárdi Törvényszék 2012. évi ügyforgalmi adatai az országos adatokhoz viszonyítva, amelyre vonatkozó összehasonlító táblázatot pályaművem 1. számú mellékleteként csatolok. Valamennyi bírósági szintet, ügyszakot, peres és nemperes eljárást figyelembe véve a Szekszárdi Törvényszék és az illetékességi területén működő járási, közigazgatási és munkaügyi bíróságok részesedése nem éri el a 2%-ot sem az érkezett, sem a befejezett, sem pedig a tárgyév végén folyamatban maradt eljárásokat tekintve. A peres ügyforgalom országos adatait figyelembe véve 2012. évben az egy dolgozó bíróra eső munkateher a 2. számú mellékletben foglaltak szerint alakult, melyből megállapítható, hogy Tolna megye bírái az országos átlagot megközelítő érkezés mellett az átlagtól minimális mértékben eltérő befejezést érnek el, azonban az időszerű ítélkezésnek köszönhetően az ügyhátralék jóval alacsonyabb az országos átlagnál.

2012. évben a Szekszárdi Törvényszék ítélkezési területén működő bíróságokhoz 19227 ügy érkezett, nem számítva a cégbíróság egyéb ügyeit, a cégtörvényességi, valamint a végelszámolás iránti eljárásokat. Ez az ügymennyiség az előző évi, 2010. évhez viszonyított 18,4 százalékos ügyérkezési mérséklődéshez képest további 2,2 százalékos mérséklődést jelent. Valamennyi bírósági szint érkezése mérséklődött, így 1,0 százalékkal csökkent a helyi bíróságok, 25,5 százalékkal a munkaügyi bíróság, 8,9 százalékkal a törvényszéki I. fok, és 10,3 százalékkal a törvényszéki fellebbezett ügyek érkezése. Az ügyérkezést, annak bíróságonként és szintenként való megoszlását alapvetően a következő, 2011. év második félévében és 2012. évben bekövetkezett jogszabályváltozások befolyásolták:

- a) Az egyes törvényeknek a bíróságok hatékony működését és a bírósági eljárások gyorsítását szolgáló módosításáról szóló 2010. évi CLXXXIII. törvény 124.§-a 2011. március 1-jei hatállyal módosította a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 17.§ (5) bekezdését, ezzel a jogalkotó egyes bűncselekmények elbírálását kivette a megyei bíróságok székhelyén lévő helyi bíróságok kizárólagos illetékessége alól, így a közlekedési bűncselekmények, a foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés bűncselekményének esetén megszűnt a székhely bíróság kizárólagos illetékessége.
- b) Az egyes törvényeknek a bíróságok hatékony működését és a bírósági eljárások gyorsítását szolgáló módosításáról szóló 2010. évi CLXXXIII. törvény 165.§ (2) bekezdés f.) pontja 2011. szeptember 1. napjától kezdődően hatályon kívül helyezte a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 448.§ (1) bekezdését, ezzel a fiatalkorúak ügyeiben is megszűnt a székhely bíróságok kizárólagos illetékessége – ez a Szekszárdi Városi Bíróságnál a fiatalkorú ügyek érkezésének több mint ötven százalékos csökkenését eredményezte. A megye teljes érkezését vizsgálva az előző évhez viszonyítottan 26,7 százalékkal csökkent a fiatalkorú elkövetők ügyében érkezett ügyek száma.
- c) 2012. április 15. napján lépett hatályba a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény, mely jelentősen befolyásolta a szabálysértési perek érkezését, azon belül is főként az elzárásra történő átváltoztatásokat; 2011. évhez viszonyítva közel duplájára emelkedtek az érkezett szabálysértési peres ügyek, ezen belül pedig megháromszorozódott a pénzbírság, helyszíni bírság, valamint közérdekű munka elzárásra változtatása. A Szekszárdi Törvényszék illetékességi területén működő helyi bíróságokon a befejezett átváltoztatási ügyek közel 70 százaléka

elzárás volt. A megnőtt szabálysértési peres érkezésen belül közel 30 százalékkal csökkentek a tulajdon elleni szabálysértési peres ügyek, miután a vagyon elleni szabálysértési bűncselekmények értékhatárát a jogalkotó 20 ezer forintról 50 ezer forintra emelte.

- d) Szintén az egyes törvényeknek a bíróságok hatékony működését és a bírósági eljárások gyorsítását szolgáló módosításáról szóló 2010. évi CLXXXIII. törvény 101.§-a 2011. március 1. napjától kezdődően, majd az igazságügyi és közigazgatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2012. évi CXVII. törvény 16.§ a.) pontja 2012. augusztus 1. napjától kezdődő hatállyal módosította a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 23.§ (1) bekezdésének a.) pontját, a törvényszék hatáskörébe tartozó vagyoni jogi pereket érintően előbb 10 millió forintra, majd 30 millió forintra emelve a per tárgyának értékét. A hatásköri változás nem volt befolyással az ügyérkezés emelkedésére, miután mind első, mind másodfokon csökkentek a civilisztikai ügyszak érkezései és ezen belül is az érkezett vagyoni jogi perek száma.
- e) Ugyancsak befolyásolta az egyes törvényeknek a bíróságok hatékony működését és a bírósági eljárások gyorsítását szolgáló módosításáról szóló 2010. évi CLXXXIII. törvény 118.§-a a közigazgatási perek érkezését, miután 2011 március 1-jei hatállyal a Pp. 326.§ (12) bekezdését kiegészítette a q.), r.) és s.) pontokkal, melynek eredményeként több mint 50 százalékkal emelkedett az érkezett közigazgatási perek száma a Fővárosi Bíróság kizárólagos illetékességének megszűnése miatt. Kiemelkedő a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatással kapcsolatos perek száma, melyekben a jogszabály-módosítás eredményeként a termelő lakóhelye szerint illetékes közigazgatási bíróság jár el.

Az ügyérkezés bírósági szintenkénti megoszlásának arányát az 5. számú táblázat szemlélteti:

5. sz. táblázat: 2011. - 2012. évben érkezett ügyek aránya

	Érkezett ügyek aránya	
	2011. év	2012. év
Helyi bíróság	61,0	61,7
Munkaügyi bíróság	3,1	2,4
Törvényszék I. fok	3,1	3,1
Törvényszék fellebbezett	6,4	5,9
Felszámolás	2,5	2,1
Érdemi cég	23,9	24,8
Összesen	100,0	100,0

Az érkezett ügyekből 10858 ügy volt a peres érkezés a szabálysértési peres ügyek számával együtt, mely érkezés 2012. évben az előző évi ügyérkezéséhez képest 13,6 százalékos emelkedést jelent. A 6. számú táblázatban a peres ügyek bírósági szintenkénti eloszlását elemzem.

6. sz. táblázat: 2012. évben érkezett peres ügyek bírósági szintenként

Érkezett peres ügyek									
Ügyszak	Helyi bíróság			Törvényszék I. fok			Törvényszék fellebbezett		
	2011. év	2012. év	Eltérés %-ban	2011. év	2012. év	Eltérés %-ban	2011. év	2012. év	Eltérés %-ban
Polgári	3766	3184	-15,5	151	138	-8,6	251	188	-25,1
Gazdasági	145	140	-3,4	85	75	-11,8	24	18	-25,0
Munkaügy	541	378	-30,1	-	-	-	62	56	-9,7
Közigazgatás	-	-	-	140	220	+57,1	-	-	-
Büntető	1704	1637	-3,9	33	15	-54,5	240	215	-10,4
Szabálysértés	2395	4575	+91,0	-	-	-	18	19	+5,6
Összesen:	8551	9914	+15,9	409	448	+9,5	595	496	-16,6

A peres érkezésen belül szinte valamennyi bírósági szint valamennyi ügyszakának peres érkezése kisebb-nagyobb mértékben, 3,4 és 54,5 százalék között csökkent, kivéve a szabálysértési perek és a közigazgatási perek érkezését, ahol az emelkedés mértéke 91,0 illetve 57,1 százalék volt. A peres érkezések mérséklődésén belül a bírósági szintek közül csökkent a helyi bíróságok valamennyi ügyszakának peres érkezése, kivéve a szabálysértési ügyszak peres érkezését, ahol közel kétszeresére emelkedett az érkezett ügyek száma. A törvényszék I. fokú peres ügyei közül jelentősen csökkent a büntető ügyszak pereinek száma és kisebb mértékben a polgári- és gazdasági perek száma, míg a közigazgatási perek érkezésében jelentős emelkedés következett be. A törvényszék fellebbezett ügyeinek érkezése valamennyi ügyszakban csökkent, kivéve a szabálysértési ügyeket, ahol minimális emelkedést következett be. 2012. évben a munkaügyi bíróság peres érkezése több mint 30 százalékkal mérséklődött.

A 2012. évben befejezett peres ügyek és a 2012. december 31. napján folyamatban maradt eljárások pertartam szerinti megoszlása bírósági szintenként és ügyszakonként a 3. és 4. számú mellékletben foglaltak szerint alakult. Az érkezés, befejezés, folyamatban maradt ügyek száma és a pertartam statisztikai adatok szerinti bontása került feltüntetésre azzal azonban, hogy az időtartam számítása a bírósági statisztikai adatok gyűjtéséről és feldolgozásáról szóló 2003. évi 8. számú OIT szabályzat rendelkezéseinek felel meg, ekként az 5 évet meghaladó pertartamú eljárások száma nem azonos az Országos Igazságszolgáltatási Tanács 129/2009. (VII. 7.) OIT határozatával elrendelt vizsgálat során alkalmazott pertartam számítással.

A Szekszárdi Törvényszéken, a törvényszék illetékességei területén működő városi és munkaügyi bíróságokon 2012. évben mindösszesen 18480 ügy nyert befejezést nem számítva a cégbíróság egyéb ügyeit, a cégtörvényességi, valamint a végelszámolás iránti eljárásokat, ami 6,6 százalékkal kevesebb, mint az előző évi összes befejezés. A befejezett ügyekből – a szabálysértési perekkel együtt – 10196 ügy volt a peres befejezés, ami 4,7 százalékkal magasabb mint az előző év azonos időszakának peres befejezése.

A Szekszárdi Törvényszék és a törvényszék területén működő helyi és munkaügyi bíróságok tevékenységének időszerűségét jelzi, hogy a pereknek 92,5 százaléka egy éven belül befejezést nyert; ezen belül közel 86,0 százalékuk 6 hónap alatt, míg közel

70 százaléka pedig három hónap alatt. A peres ügyeknek 90,5 százaléka első fokon jogerőre emelkedett, mely tény álláspontom szerint egyben az állampolgársági elégedettségi mutatóként is értékelhető. Ezen belül a civilisztikai ügyszakban az ügyek 92,3 százaléka, míg a büntető ügyszakban a befejezések 85,9 százaléka emelkedett első fokon jogerőre.

A 2012. évben befejezett peres ügyek bírósági szintenkénti megoszlását a 7. számú táblázat tartalmazza.

7. sz. táblázat: 2012. évben befejezett peres ügyek bírósági szintenként

Befejezett peres ügyek									
Ügyszak	Helyi bíróság			Törvényszék I. fok			Törvényszék fellebbezett		
	2011. év	2012. év	Eltérés %-ban	2011. év	2012. év	Eltérés %-ban	2011. év	2012. év	Eltérés %-ban
Polgári	3823	3113	-18,6	176	160	-9,1	241	188	-22,0
Gazdasági	145	126	-13,1	80	77	-3,8	20	18	-10,0
Munkaügy	593	448	-24,5	-	-	-	61	59	-3,3
Közigazgatás	-	-	-	166	192	+15,7	-	-	-
Büntető	1819	1547	-15,0	33	24	-27,3	215	224	+4,2
Szabálysértés	2351	4003	+70,3	-	-	-	16	17	+6,3
Összesen:	8731	9237	+5,8	455	453	-0,4	553	506	-8,5

A Szekszárdi Törvényszéken, a törvényszék illetékességi területén működő városi és munkaügyi bíróságokon 2012. december 31. napján összesen 3946 ügy maradt folyamatban a cégbíróság érdemi ügyeivel együtt, ami 23,4 százalékkal több volt, mint az előző év azonos időszakában. Ebből 3138 ügy volt a folyamatos peres ügy, ami 26,7 százalékkal meghaladta az előző év végén folyamatban maradt peres ügyek számát. Az ügyhátralék bírósági szintenkénti megoszlását a 8. számú táblázat mutatja.

8. sz. táblázat: 2012. évben folyamatban maradt peres ügyek bírósági szintenként

Folyamatban maradt peres ügyek									
Ügyszak	Helyi bíróság			Törvényszék I. fok			Törvényszék fellebbezett		
	2011. év	2012. év	Eltérés %-ban	2011. év	2012. év	Eltérés %-ban	2011. év	2012. év	Eltérés %-ban
Polgári	1102	1173	+6,4	93	71	-23,7	46	46	-
Gazdasági	54	68	+25,9	51	49	-3,9	4	4	-
Munkaügy	175	105	-40,0	-	-	-	16	13	-18,8
Közigazgatás	-	-	-	45	73	+62,2	-	-	-
Büntető	454	544	+19,8	21	12	-42,9	77	68	-11,7
Szabálysértés	336	908	+170,2	-	-	-	2	4	+100,0
Összesen:	2121	2798	+31,9	210	205	-2,4	145	135	-6,9

2,4 százalékkal mérséklődött a törvényszék I. fokú folyamatos peres ügyeinek, 6,9 százalékkal a törvényszék fellebbezett folyamatos peres ügyeinek és 40 százalékkal a

munkaügyi bíróság folyamatos peres ügyeinek száma, míg a helyi bíróságok folyamatos peres ügyeinek számában közel 40 százalékos emelkedés következett be.

A folyamatban maradt peres ügyek számának emelkedésén túlmenően sajnálatos módon rosszabbak lettek az időszerűségi mutatók is. Emelkedett ugyan valamennyi alacsonyabb pertartam folyamatban maradt pereinek száma, de nőtt a két éven túli és jelentősebb mértékben a három éven túl folyamatban lévő ügyek száma is, valamint kétszeresére emelkedett az öt éven túl folyamatban lévő perek száma. A folyamatos peres ügyek emelkedése ellenére szinte nem változott az egy éven túl folyamatban maradt ügyek pertartamon belüli aránya. 2011. évben a folyamatban maradt ügyek közül minden 9,6-ik ügy egy éven túl volt folyamatban, 2012. évben ez az arány 9,7. Ezzel szemben a folyamatban lévő pereknek mindössze 3,11 százaléka éri el a két éven túli folyamatosságot, míg csupán 0,19 százaléka öt éven túli.

2012. év december 31. napján a minősített érkezést is figyelembe véve öt éven túli ügy nem maradt folyamatban a Bonyhádi Városi Bíróságon, a Dombóvári Városi Bíróságon, a Paksi Városi Bíróságon, a Tamási Városi Bíróságon és a Szekszárdi Munkaügyi Bíróságon. A 6 db öt évet meghaladó pertartamú eljárásból 3 db a Szekszárdi Városi Bíróság polgári ügyszakát érinti, 3 db pedig a Szekszárdi Törvényszéket, melyből 2 db gazdasági peres, 1 db polgári peres eljárás. Büntető ügyszakban öt éven túl folyamatban lévő eljárás nem maradt folyamatban egyetlen bíróság előtt sem.

A 2012. december 31. napján folyamatban maradt két évet meghaladó pertartamú peres eljárások száma 96 darab, ebből 6 darab öt éven túl, 32 darab három éven túl, 58 darab kettő éven túli. A folyamatban maradt ügyeken belül abszolút számokban ugyan elhanyagolható, de meghaladja az 5%-ot a két évet meghaladó pertartamú eljárások száma az alábbi bíróságokon:

⇒ Bonyhádi Városi Bíróság gazdasági peres ügyek	1 db 14,28%
⇒ Tamási Városi Bíróság gazdasági peres ügyek	2 db 22,22%
⇒ Szekszárdi Törvényszék gazdasági I. fokú peres ügyek	14 db 28,57%
⇒ Szekszárdi Törvényszék polgári I. fokú peres ügyek	18 db 25,35%

Ezen ügylátalék feldolgozása és az időszerűség fokozása érdekében nem tartom elegendőnek a bírói munka igazgatási ellenőrzése rendszerének szigorúbb alapokra fektetését. Elsősorban azokat a személyi és tárgyi feltételeket kell megteremteni, amelyek az időszerű és szakszerű munkavégzést biztosítják, mert csak és kizárólag ilyen körülmények mellett lehet a számonkérést foganatosítani.

Elsősorban indokoltnak tartom az engedélyezett bírói létszámhoz megfelelően igazodó mértékben meghatározni az igazságügyi alkalmazottak, kiemelten a bírósági titkárok és bírósági ügyintézők létszámát, emelni kell a végrehajtási ügyintézők számát. Az Országos Bírósági Hivatal elnöke által létrehozott Munkateher Munkacsoport javaslatával egyetértve szükségesnek tartom a feladatmegosztás megváltoztatását, a bírósági titkárok, bírósági ügyintézők és végrehajtási ügyintézők hatáskörének bővítését, ezáltal a bírákat tehermentesítve olyan feladatok alól, melyek a szakképzett igazságügyi alkalmazottak által nyilvánvalóan elláthatóak. A titkárok és ügyintézők hatáskörének bővítése szükséges a cégügyek, a büntetés-végrehajtási ügyek és a végrehajtási ügyek tekintetében. Utalással a 21/2010. (II.25.) számú AB

határozatban foglaltakra, valamint az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. tv. 4.§-ára és 6.§ (2) bekezdésére, egyetérttek azzal a következtetéssel, hogy a tárgyban szükségeszerű a további jogszabály-módosítás.

A Tolna Megyei Bíróság elnöke 2008.El.VI.A.3/3. számú intézkedésével már 2008. február 1. napjával 10 fő fizikai álláshelyet 5 fő bírósági ügyintézői álláshellyé alakított át, mely intézkedést alapvetően a cégbíróságok cégbejegyzési és változásbejegyzési feladatainak megnövekedése, az ügyintézési határidőt drasztikusan csökkentő jogszabályi változások indokolták. Célkitűzéseim között szerepel a fentiekből következően e nyomvonalon továbbhaladva a bírói munkateher csökkentése érdekében a bírósági titkári, bírósági ügyintézői engedélyezett létszám emelése, betöltése szakképzett, rátermett alkalmazottakkal.

A folyamatos munkavégzés biztosítása érdekében kiemelt vezetői feladatnak tekintem a tartósan távollévők helyének határozott időre alkalmazottakkal történő betöltését, hisz az időszerű feladatellátás számomra fontosabb a személyi juttatás megtakarítás elérésénél. Az engedélyezett bírói létszámunk (60 fő) mellett az engedélyezett tisztviselői és írnoki létszám (125 fő) emelése legfeljebb a jelenlegi tényleges létszám (127 fő) mértékéig lenne indokolt.

Az ügyhátralék feldolgozása és keletkezésének megelőzése érdekében – az eddig folytatott gyakorlatnak megfelelően – szükségesnek tartom a bírói munka igazgatási ellenőrzésének következetes és rendszeres foganatosítását. E körben egyrészt az egyéni bírói adatszolgáltatás, a törvényszék elnöke által elrendelt bírói jelentéstételi kötelezettség, másrészt a különböző vezetői szintű (járásbírósági, közigazgatási és munkaügyi bírósági elnökök, szakmai kollégiumvezetők) vezetői ellenőrzés egyaránt fontos. A Szekszárdi Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzatának 54.§-a szerint folyamatos vezetői feladatot képez a bírák egyéni teljesítményének ellenőrzése, mely elsődlegesen a havi statisztikai adatok, a tárgyalási naplók, perkönyvek figyelemmel kísérésében, tárgyalási napok kihasználtságának ellenőrzésében testesül meg, s évente két alkalommal írásbeli jelentéstételi kötelezettséget jelent a törvényszék elnöke irányába (január 25., július 15.). Az ellenőrzés kiterjed:

- a. a havi tárgyalási napok számának, kihasználtságának,
- b. a per (ügy) előkészítés gyakorlatának, a kitűzés sorrendjének,
- c. a halasztással, elnapolással egyidejű új határnap kitűzése gyakorlatának,
- d. az elrendelt soronkívüliség érvényesülésének vizsgálatára,
- e. a tanácselnöki feljegyzések rendszeres vezetésének és ismertetésének témakörére.

Nem maradhat el az így nyert adatok elemzése, sem a helyi bírósági vezető, sem a vezetői értekezlet, illetve a törvényszék vezetése által. Amennyiben szükséges, az elvárható teljesítmény elmaradásának okait is fel kell tárni, a bíróval egyénileg kell a megoldási lehetőségeket megbeszélni. Szükség szerint a járásbírósági, közigazgatási és munkaügyi bírósági elnökök tárgyalás látogatásával is ismereteket szereznek a bírák tevékenységéről, melynek tapasztalatai jól hasznosíthatók a teljesítmény elmaradásának kiküszöbölése terén.

Szükségesnek tartom továbbra is a törvényi határidőben történő írásba foglalás rendszeres ellenőrzését, melyre havonta három alkalommal kerül sor: a hónap 10. és 20. napján, valamint a statisztika zárásával egy időben. Ehhez kapcsolódóan indokolt

a jelentéstételi és vizsgálati kötelezettség a jegyzőkönyvek írásba foglalásának, a rendes és rendkívüli perorvoslati kérelmek felterjesztésének határidejét tekintve. Az egyéni bírói adatszolgáltatási kötelezettséggel együtt a bírák havonta kötelesek számot adni a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott mértékű tárgyalási kötelezettség elmulasztásáról, a tárgyalási nap kihasználtságáról.

Az eljárások ésszerű határidőn belül történő befejezése érdekében foganatosított intézkedések szorosan kapcsolódnak a bírói teljesítmények ellenőrzéséhez:

A Szekszárdi Törvényszék elnökének jelenleg is hatályos 2/2000. (VII.3.) számú rendelkezése alapján soronkívüli eljárásnak minősülnek az egy évet meghaladó pertartamú eljárások. Változatlanul szükségesnek tartom az adott ügyben eljáró bírákat évente egy alkalommal terhelő írásbeli jelentéstételi kötelezettség fenntartását az egy éven túl, de két évet el nem érő folyamatban lévő ügyek elhúzódásának indokairól az alábbiak szerint: a tárgy év szeptember 30. napján folyamatban lévő ezen pertartamú ügyeikről október 5. napjáig adjanak részletes tájékoztatást a járásbíró, közigazgatási és munkaügyi bíróság elnöke, törvényszéki bíró esetében közvetlenül a szakmai kollégiumvezető részére; a járásbíró, a közigazgatási és munkaügyi bíróság elnöke az egyéni bírói adatszolgáltatást összesítve elemző véleményes jelentésével együtt október 31. napjáig az illetékes szakmai kollégiumvezetőhöz terjessze fel; a vizsgálati tapasztalatok elemző írásbeli értékelése december 5. napjáig történjen meg az adott szakmai kollégium vezetője, helyettese által a törvényszék elnöke részére.

Az Országos Bírói Hivatal elnökének 2/2012. (I.20.) OBH utasítása révén hatályban lévő 129/2009. (VII.7.) OIT határozat alapján szükséges a két és öt éven túli pertartamú ügyek szigorúbb ellenőrzésének fenntartása is. A két éven túl, de öt évet el nem érő folyamatban lévő peres és nemperes ügyek tekintetében az egy és két év között folyamatban lévő eljárásokhoz hasonlóan, de negyedéves rendszerességgel kerül sor számadásra a bírák részéről a tárgyév január 5., április 5., július 5. és október 5. napjáig. A járásbíró, a közigazgatási és munkaügyi bíróság elnökei azokat az adott hónap 10. napjáig kötelesek véleményes jelentésükkel a szakmai kollégiumvezetők részére továbbítani. Írásbeli jelentéstételi kötelezettség – a halaszthatatlan igazgatási intézkedést igénylő esetek kivételével – a kollégiumvezetőket évente egy alkalommal, a tárgyév követő év február 10. napjáig terheli. Az öt éven túl folyamatban lévő ügyek vonatkozásában a bírákat havi jelentéstételi kötelezettség terheli, a véleményes jelentéseket a szakmai kollégiumvezetők folyamatosan értékelik, azonban a törvényszék elnöke irányába írásban egy alkalommal kötelesek arról számot adni, mégpedig – a két éven túlival azonos módon – a tárgyév követő év február 10. napjáig.

Az e téren megvalósuló vezetői ellenőrzés legfontosabb eszköze fentiekén túl a havi statisztikai adatszolgáltatás elemzése, összehasonlítása a megelőző év azonos időszakával, illetve a tárgyévi megelőző hónapokkal, melynek körében a 30 napon túl bírónál lévő iratok, az egy évet meghaladó pertartamú eljárások kimutatása és havi rendszerességgű összehasonlítása alkalmas eszköze az ügyhátralék keletkezése megelőzésének. Mint eddig is, kiemelt jelentőséget kell tulajdonítani olyan célvizsgálatoknak, mint az elévülés folytán megszűnt büntetőeljárások vizsgálata, melyhez szervesen kötődően célszerű vizsgálni a felfüggesztett büntetőeljárásokat. Szükséges a három éven túl folyamatban lévő csőd- és felszámolási eljárások elhúzódása okainak vizsgálata, a kiemelt jelentőségű perekben alkalmazandó eljárási

szabályok érvényesülésének ellenőrzése, a törvényszék munkatervébe olyan egyéb célvizsgálatok beépítése, melyek alkalmasak az ítélkezési gyakorlat helyi, illetve megyei szintű elemzésére, s annak megállapításai alapján lehetővé válik az ügyhátralék feldolgozását, keletkezésének megelőzését célzó vezetői intézkedések kidolgozása, foganatosítása.

Az egyéni teljesítmények ellenőrzésének tapasztalatai kapcsán álláspontom az, hogy a teljesítmény elmaradása és a bíró szakmai képzettsége (beleértve az elméleti és gyakorlati felkészültséget) szoros összefüggést mutat egymással. Ebből következik az is, hogy igen nagy hangsúlyt kell fektetni a jövőben (is) a bírák, igazságügyi alkalmazottak képzésére, melynek hozadéka – reményeim szerint – a magasabb színvonalú és időszerű feladatellátás. A központi képzésben (Magyar Igazságügyi Akadémia) való részvétel lehetőségének biztosítása mellett a törvényszék feladata helyi szinten is képzés megszervezése:

- az igazságügyi alkalmazottak tekintetében a bíróságokon és az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatalában foglalkoztatott egyes igazságügyi alkalmazottak munkakörének és képesítési feltételének meghatározásáról, ügyviteli vizsgájáról szóló 5/2001. (III.13.) IM rendeletnek megfelelő ügyviteli vizsga és a vizsgára való felkészítés lebonyolítása, a gyakorlati munkát segítő szakmai tárgyú konzultációk szervezése,
- a bírósági fogalmazók jogi szakvizsgára való lehető legszélesebb alapokon nyugvó felkészítése, tanulókörök és beszámolók tartása a nagy tapasztalattal rendelkező bírák, instruktorok eddiginél nagyobb arányú bevonásával,
- a bírák, bírósági titkárok, fogalmazók számára a kollégiumok bevonásával szakmai fórumok rendezése, elsődlegesen az új anyagi jogszabályok (Btk., Ptk.) hatálybalépésére tekintettel,
- az uniós jog tematikus képzése az európai jogi szaktanácsadók és a témában jártas kollégák szervezésében.

A 7/2011. (III.4.) KIM rendelet szempontrendszerét tekintve a bírói álláspályázatok szempontjából is egyre nagyobb jelentőséggel bír, de számomra az igazságszolgáltatási feladat ellátása érdekében fontos az, hogy biztosíthassam minden bíró és igazságügyi alkalmazott számára a munkakörének betöltéséhez szükséges képesítési követelmények megszerzését meghaladóan a közép- és felsőfokú oktatásban, posztgraduális képzésben való részvételt, támogatást nyújtsak tudományos fokozat megszerzéséhez, külföldi tanulmányutakhoz, publikációs és egyéb szakmai többlettevékenységhez. Meg kell teremteni annak a lehetőségét, hogy a munkavégzés megfelelő szervezése szolgálja mind ezen képzési módszereket, mind pedig az időszerű magas szakmai színvonalú igazságszolgáltatást.

Céljaim között nem csupán a törvényszékekkel szolgálati jogviszonyban állók képzésben való részvételi lehetőségeinek szélesítése szerepel, igyekszem megteremteni annak formális kereteit is, miként tudjuk a szervezetben rejlő tudást átadni a felnövekvő generációnak. A Szekszárdi Törvényszék bekapcsolódott az Országos Bírósági Hivatal által indított „Nyitott Bíróságok” program érdemi megvalósításába, melynek alapvető célja, hogy a résztvevők elméleti és gyakorlati tudásbázisukat bővítsék, kapcsolatrendszerüket a jogtudatos állampolgárrá válás elősegítése, mint közös cél – e körben kiemelten a közép- és felsőfokú oktatási intézmények hallgatóinak igazságszolgáltatással kapcsolatos, alapvető jogi ismereteket nyújtó elméleti képzése, gyakorlati tapasztalatszerzése és ezáltal munkaerő-piaci bekapcsolódásának segítése, a bírói és igazságügyi alkalmazotti állomány utánpótlása – szolgálatába állítsák. Céлом a „Nyitott bíróságok” program keretében a társadalmi kapcsolatok szélesítése,

az igazságszolgáltatásba vetett bizalom erősítése. Ennek érdekében a Szekszárdi Törvényszék a következő lehetőségeket kínálja:

1. Osztályfőnöki óra / szeminárium / előadás a törvényszék bírái, igazságügyi alkalmazottai közreműködésével:

- a) általános jogi ismeretek: tájékoztató a legalapvetőbb jogi ismeretekről, így többek között a hatalmi ágak elválasztásáról, az igazságszolgáltatás és a bíró függetlenségéről, a bírósági szervezetrendszeréről, a bíróságok igazgatásáról, a hatásköri és illetékességi szabályokról, a legfontosabb jogágakról, a polgári, a büntető és a közigazgatási perrel kapcsolatos legegyszerűbb rendelkezésekről, továbbá a perbeli jogokról és kötelezettségekről;
- b) tematikus képzés: az életkori sajátosságoknak megfelelően ismeretterjesztő előadás a fiatalkori áldozattá válás, illetve a fiatalkorú bűnözés, az internetes bűncselekmények, a kábítószerrel visszaélés, vagy éppen a diákság jogainak és a munka világába való belépésnek kérdéseiről, az alapvető pénzügyi ismeretekről (hitel- és kölcsönügyletek, adásvétel), gazdasági életéről (vállalkozás, gazdasági társaságok).

2. Tárgyaláson / nyilvános ülésen való részvétel.

3. Gyakornoki program felsőfokú oktatási intézmények hallgatói számára:

- a) tárgyalások, nyilvános ülések hallgatása;
- b) kezelőirodai gyakorlat polgári, gazdasági, munkaügyi és büntetőirodán, mely magában foglalja a bírósági ügyviteli szabályok elsajátítását.

4. Bírósági iratok kutatásának biztosítása felsőfokú oktatási intézmények hallgatói számára:

- a) szakdolgozatok, TDK dolgozatok, évfolyamdolgozatok (a továbbiakban: dolgozatok) elkészítéséhez iratbetekintés jogerősen befejezett bírósági eljárások irataiba kutatási terv alapján;
- b) személyes konzultáció a dolgozatok témájában;
- c) dolgozatok adatvédelmi kontrollja;
- d) közreműködés a dolgozatok értékelésében.

A törvényszék az illetékességi területén (Tolna megyében) működő közép fokú intézményeket az együttműködési megállapodás tervezetének rendelkezésre bocsátásával megkereste aziránt, hogy amennyiben a program által kínált lehetőségekkel élni kívánnak, azt formális keretek között kérhetik. A megállapodás a résztvevő oktatási intézmények vonatkozásában anyagi kötelezettségvállalással nem, kizárólag a program természetéből adódó személyiségi jogi és adatvédelmi előírások betartásának vállalásával jár. Jelenleg 13 oktatási intézménnyel kötöttünk együttműködési megállapodást, a megvalósítás szakába lépünk 2013. április hónapjától, melynek során a törvényszék a bírák, bírósági titkárok, fogalmazók személyében szakmailag felkészült előadókat biztosít.

A törvényszék igazságszolgáltatási feladatának teljesítését szolgáló tárgyi eszközök – bár nem maradéktalanul – de véleményem szerint rendelkezésre állnak. A vagyonkezelésünkben lévő épületek alapvetően az igazságszolgáltatási feladat teljesítéséhez szükséges rendeltetésszerű használatra alkalmasak, megfelelően felszereltek az alábbi kivételekkel:

A Szekszárdi Törvényszék vagyonkezelésében álló, az ingatlan-nyilvántartásban a szekszárdi 1790. helyrajzi számú, természetben Szekszárd, Dózsa György u. 2. szám alatti irodaépület teljes körű, alapterület-növeléssel járó rekonstrukciója 2004. év őszén fejeződött be. Jelenleg kizárólag a Szekszárdi Törvényszék elhelyezésére

szolgál, annak szervezeti egységei közül a cégbíróság, a gazdasági hivatal, az informatikai csoport, a büntetés-végrehajtási csoport, a végrehajtói iroda, a közjegyzői irattár ugyancsak itt került elhelyezésre. Mára azt kell mondanunk, hogy a kibővített alapterület ellenére az épületet kinőttük, elhelyezési problémákkal küzdünk; indokolt lenne egyes szervezeti egységek más ingatlanban való elhelyezése. Ehhez megfelelő ingatlannal rendelkezünk ugyan, azonban az jelen állapotában rendeltetésszerű használatra részben alkalmatlan. Ez az épület az ingatlan-nyilvántartásban a szekszárdi 1919/7. helyrajzi számú, természetben a Szekszárd, Augusz Imre u. 1-3. szám alatti ingatlan. Célkitűzésem, hogy ezen épület maximális kihasználtságának lehetőségét megteremtsük a fejezet támogatásával, - amennyiben annak lehetősége fennáll – pályázati forrás felhasználásával.

A Tolna Megyei Bíróság 1997. december 30. napjától az ingatlan 3547/10000 tulajdoni illetőségére szerzett vagyongazdálkodói jogot, mely ténylegesen az irodaépület 4. és 5. emeletének birtoklására, használatára jogosított fel bennünket. 1998. évtől kezdődően a Szekszárdi Járásbíróság elhelyezését biztosította. Ugyanezen ingatlan 6384/10000 tulajdoni illetőségének tulajdonosa a Szekszárdi Vagyongazdálkodó Kft. volt, mely ingatlanrész tulajdonjogát a Magyar Állam a Szekszárdon, 2004. november 3. napján kelt adásvételi szerződéssel 250.000.000,-Ft vételár ellenében megszerezte. A Magyar Állam nevében és képviselőjében a Tolna Megyei Bíróság járt el a fejezetgazda hozzájárulásával. Ettől kezdve a teljes ingatlan (34m² kivételével) vagyongazdálkodásunk alá tartozik. Annak 3. szintjét tudtuk azonban csak használhatóvá tenni, mégpedig a Szekszárdi Törvényszék felújítása során képződött maradványösszeg felhasználásával. Az épület 1. és 2. szintje az adásvételi szerződés megkötésekor, mondhatni szinte eredeti állapotában van jelenleg is, mely formájában az igazságszolgáltatási funkciók ellátására alkalmatlan. A 3. szinten került elhelyezésre a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság is, valamint újabb tárgyalókat alakítottunk ki. A tárgyalótermi kapacitás maximális kihasználtsága miatt nem tudunk lehetőséget biztosítani a munkateher feldolgozása céljából az ügyelosztási rendben meghatározott tárgyalási napokon kívüli tárgyalás lehetőségére az egyes tanácsok számára, méretüknél fogva a jelenlegi tárgyalók alkalmatlanok a sokvádlottas, nagy létszámú felet érintő ügyek tárgyalására. Távlatilag számolnunk kell a székhely járásbíróság, továbbá a közigazgatási- és munkaügyi bíróság hatásköri változásokból adódó ügyforgalmának növekedésével. Az érintett ingatlanrészekben biztosítható lenne a Szekszárdi Törvényszék egyes szervezeti egységeinek elhelyezése, olyan tárgyalóterem kialakítása, mely nagy létszám befogadására alkalmas. Pályázati lehetőség hiányában a fejezeti kezelésű előirányzat rendelkezésre bocsátásával történő beruházás lebonyolítására központi intézkedést igénylő javaslatként indítványt terjesztett elő a Szekszárdi Törvényszék elnöke, azt változatlanul megvalósításra érdemesnek és szükségesnek tartom.

Az elhelyezési problémák megoldásán túl a Szekszárdi Törvényszék Szekszárd, Dózsa György u. 2. szám alatti irodaépületében biztosítani kell a Nemzeti Biztonsági Felügyelet működésének, valamint a minősített adat kezelésének rendjéről szóló 90/2010. (III.26.) Korm. rendeletben előírt fizikai, adminisztratív és elektronikai biztonság feltételeit, ami részben építési beruházást (kisugárzásvédelmet biztosító árnyékolás, biztonsági tároló, elektronikai jelzőrendszer kiépítése), részben informatikai beszerzést jelent a 161/2010. (V.6.) Korm. rendelet szerint a reánk váró off-line rejtjeltevékenység folytatásának érdekében. Ennek megvalósítási határideje 2014. december 31. napja.

Az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008. (VI.30.) Korm. rendelet 1.§ (3) bekezdés b.) pont bb.) alpontjára és c.) pontjára figyelemmel szükséges haladéktalanul beszerezni a Tamási Járásbíróság Tamási, Szabadság u. 55. szám alatti épületének energetikai tanúsítványát, miután védettséget nem élvez, alapterülete 1.274m². (A Bonyhádi Járásbíróság Bonyhád, Perczel u. 46. szám alatti épületének alapterülete mindössze 846m², nem éri el a rendeletben meghatározott 1.000m² alapterületet, műemléki jelentőségű területen belül található; a Dombóvári Járásbíróság Dombóvár, Hunyadi tér 33. szám alatti épülete Dombóvár Város Önkormányzatának a helyi építészeti értékek védelméről szóló 30/1999. (X.26.) Önk. rendelete I. számú mellékletének 4.) pontja szerint HV₁ jelű, helyileg védett épület; a Paksi Járásbíróság Paks, Deák Ferenc u. 10. szám alatti épülete Paks Város Önkormányzatának a 24/2003. (XII.31.) Önk. rendelettel jóváhagyott Paks Város Helyi Építési Szabályzata szerint helyi védelem alatt álló építészeti érték; a Szekszárdi Járásbíróság Szekszárd, August I. u. 1-3. szám alatti és a Szekszárdi Törvényszék Szekszárd, Dózsa Gy. u. 2. szám alatti épülete a Szekszárd Megyei Jogú Város Közgyűlése által 8/2004. (III.1.) számú rendelettel elfogadott Szekszárd Város Helyi Építési Szabályzata szabályozási tervrajza alapján műemléki jelentőségű területen belül található, ezért ezen épületek tekintetében ilyen kötelezettség nem áll fenn.)

Miután a „Bíróságok” fejezet nem rendelkezik kellő költségvetési támogatással a kor szelleme által megkívánt korszerű energiafelhasználás feltételeinek megteremtéséhez, terveim között szerepeltetem annak lehetőségét, hogy olyan uniós vagy nemzeti támogatásból megvalósítható projektekre pályázzon a törvényszék, mellyel megvalósíthatóak az épületenergetikai fejlesztések: hőtechnikai adottságok javítása, hőveszteség csökkentése, épületszigetelés, nyílászáró-csere, napenergia hasznosítása, elektromos áram termelése, hűtés-fűtés optimalizációja. Elsősorban a Szekszárdi Járásbíróság, majd a Bonyhádi és a Tamási Járásbíróság lehetne érintett e fejlesztésekkel.

Jóval kisebb volumenű, de elérhető és megvalósítható célkitűzéseim a következők lennének:

2011. évben a Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program keretében megvalósítottuk „A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés feltételeinek megteremtése: akadálymentesítés támogatására” címet viselő TIOP-3.3.1/A-10/1-2010-0013. kódszámú projektet az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával. E projekt keretében a Szekszárdi Járásbíróság épülete földszintjének, 3., 4. és 5. emeletének komplex, fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése történt meg, többek között egy akadálymentes személyfelvonó beépítésével. A projekt nem érintette az épületben üzemelő másik személyszállító felvonót, ennek cseréje sem halogatható (a vezérlés elhasználódott, az aknai szerelvények elhasználódtak, a KVA záruk nem szabványosak, a fülkecsúszók cserélendők, az ajtók függesztése felújítandó), sőt, indokolt lenne ugyanezen paraméterekkel rendelkező szerkezet beépíttetése, az energiatakarékosság biztosítása érdekében duál vezérlés kialakítása. Ugyancsak szükségessé vált mára az épületben lévő teherlift cseréje is, mégpedig biztonsági lift beépítésével, mely megfelelően biztosíthatná tűz esetén a fogyatékkal élők menekítését az épületből.

A Bonyhádi Járásbíróság Bonyhád, Perczel u. 46. szám alatti épületének eddig csupán részleges felújítását tudtuk elvégezni, a TIOP-3.3.1/07/1-2008-0014. kódszámú projekt keretében megvalósult komplex akadálymentesítésen túl csupán a tárgyalóterem padlóburkolatát újítottuk fel (parketta csiszolása, fényezés), továbbá az épületgépészeti elemek meghibásodása miatt szükségessé vált a fűtési rendszer részleges felújítása, alapvezeték és felszálló vezeték újraméretezése, új radiátor kiosztás, a kazán automatizálása. Indokolt a külső nyílászárók cseréje, külső hőszigetelés a gazdaságosabb energiafelhasználás érdekében, az egyéb padlóburkolatok felújítása, továbbá az irodai és tárgyalótermi rendkívül elavult és elhasználódott berendezések cseréje (2012. évben a zárolt keret feloldása eredményeként csak a legszükségesebb ülőbútorok cseréje valósulhatott meg).

A Dombóvári Járásbíróság Dombóvár, Hunyadi tér 33. szám alatti épületében egy szolgálati lakás is kialakításra került, mely 2006. év óta használaton kívül áll. Terveim között szerepel ennek átalakítása, s ezáltal a bűnjelek tárolására alkalmas helyiség biztosítása, de ezen ingatlanrészben teret kaphatna olyan közösségi helyiség is, ahol a járásbíróság bírái és igazságügyi alkalmazottai akár sportolhatnak is.

A Paksi Járásbíróság Paks, Deák Ferenc u. 10. szám alatti épülete nem rendelkezik szabályszerűen kialakított rabelkülönítővel, irattári helyisége túlzottan kicsi és elavult berendezésű, a nyilvános félfogadás (panasznap) lebonyolítása csak tárgyalóteremben biztosított, melynek következtében a meglévő 3 tárgyalóterem közül az egyik hetente 1 teljes napra kiesik a rendeltetésszerű használatból. Ugyanakkor az épület része egy háromszobás szolgálati lakás is. Egy 36m² alapterületű szoba leválasztásával korszerű gördülő kocsiszekrényekkel felszerelt irattárat, míg egy 19,75m² szoba leválasztásával a polgári-büntető lajstromnak tudnánk a jelenleginél tágasabb akadálymentes helyiséget kialakítani. Az új rabőrző a végrehajtási ügyintéző irodájában kerülne kiépítésre, míg a végrehajtási ügyintéző számára a ma lajstromirodaként funkcionáló helyiségben alakíthatnánk ki munkaállomást azzal, hogy egyidejűleg ez az iroda egyben a nyilvános félfogadás célját is szolgálná. Az átalakítás költségeit bruttó 13.677.285,- forintra becsüljük, annak megvalósítása fejezeti szintű támogatást igényel. Ezzel szemben önerőből a 2012. évi költségvetési maradvány terhére történt kötelezettségvállalással valósítjuk meg az épület külső lábazati burkolatának felújítását, cseréjét 2013. év első félévében.

A Tamási Járásbíróság Tamási, Szabadság u. 55. szám alatti épülete jelenleg két külön bejárattal rendelkezik, melyek mindegyike nyitott az ügyfélforgalom számára. Ugyanakkor a Svájci – Magyar Együttműködési Program keretében megvalósuló „A bíróságok ellátása biztonságot növelő berendezésekkel és informatikai alkalmazásokkal” megnevezésű SH/9/2/2 azonosító jelű projekt kapcsán a Tamási Járásbíróságon összesen 1 darab fémkereső kapu kerül kihelyezésre. Emiatt szükséges a beléptetés rendszerének átalakítása, a főbejárati kapu és a tárgyalók közötti közlekedés megoldása. Az elmúlt időszak csapadékos időjárása felvetette az ingatlanunkat határoló közterület vízelvezetési problémáit, melynek megoldását a helyi önkormányzattal együtt kell megkeresnünk.

Céljaim között szerepel a tanúgondozás, a gyermekbarát igazságszolgáltatás személyi és tárgyi feltételeinek kialakítása. Jelenleg a Szekszárdi Törvényszék épületében rendelkezünk egy olyan helyiséggel, mely a bírósági közvetítés céljára került kialakításra, de egyidejűleg megfelel a gyermekbarát igazságszolgáltatás követelményeinek is. Emellett a Szekszárdi Járásbíróság épületében a

közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés feltételeinek megteremtése: akadálymentesítés támogatására” címet viselő TIOP-3.3.1/A-10/1-2010-0013. kódszámú projekt keretében alakítottunk ki játszósarkot a 4. emeleti tárgyalók melletti folyosó leválasztott területén. Valamennyi bírósági épületünkben meg kell teremteni azonban a lehetőségét annak, hogy biztosított legyen a gyermekek megfelelő barátságos körülmények közötti meghallgatása, a gyermekek várakozása alkalmas szórakoztató elektronikával és játékokkal felszerelt helyiségben. A tanúgondozás céljára ki kell jelölni a megfelelő képzettséggel rendelkező igazságügyi alkalmazottakat, gondoskodni kell az információk közérthető formában közzétételéről a honlapon, továbbá biztosítani kell épületenként olyan várakozásra alkalmas – elektronikus behívó rendszerrel felszerelt – helyiséget, ahol a tanúk a felektől, vádlottaktól elkülönülten készülhetnek fel meghallgatásukra.

A tárgyi feltételek körében említést kell tennem a törvényszék informatikai eszközellátottságáról, biztonságtechnikai rendszeréről. Folyamatos szolgáltatást és a jelenleginél (RAID1 szintű) nagyobb (RAID6 szintű) adatbiztonságot nyújtó háttértároló rendszer kiépítése szükséges terminál szerverenként, elhasználdott eszközparkunkat folyamatosan cserélni kellene, így az elavult asztali számítógépeket (PC) újra, illetve ahol lehet kliens terminálra LCD monitorokkal. Az audio, videó anyagok tárgyaláson való lejátszásához bíróságunként a meglévő CRT televíziókat legalább DVI és HDMI bemenettel is rendelkező min. 22”-os LCD monitorra kellene cserélni médialejátszó beszerzésével.

Az informatikát illetően fontosnak tartom mind a törvényszék akadálymentesített internetes honlapjának (www.tolnabir.hu), mind pedig intranetes oldalának fenntartását. Előbbi biztosítja a törvényszék tevékenységének átláthatóságát, kellő felvilágosítást és támogatást nyújtva az akadálymentes honlapon keresztül az ügyfelek számára, utóbbi pedig naprakész információkkal szolgál a bírák és igazságügyi alkalmazottak részére a szolgálati viszonyukkal összefüggő kötelekekről, segíti munkájukat szakmai anyagok, felhasználási segédletek, nyomtatványok hozzáférhetőségével, megkönnyítve és gyorsítva a munkáltató kommunikációját irányukba. Az érdekképviselői szervek – bírói tanács, bírói egyesület, szakszervezet – számára lehetőséget kívánok biztosítani a honlapokon való megjelenésre, az állandó és ideiglenes közlemények feltöltésére.

Végezetül, de nem utolsó sorban a törvényszék gazdálkodásáról kívánok néhány szót ejteni. Az Országos Bírósági Hivatal elnöke a Szekszárdi Törvényszék 2013. évi költségvetésének kiadási és bevételi fő összegét 1.492.500 e forintban határozta meg. A 2012. évi eredeti előirányzathoz viszonyítva a költségvetésünk 11 392 e forinttal alacsonyabb, a csökkenés nem éri el az 1 %-ot (– 0.8 %). Kiemelt előirányzatunként eltérő a változás: személyi kiadásokra és munkaadói járulékokra biztosított előirányzat alacsonyabb a 2012. évinél, dologi kiadásoknál viszont az évek óta tapasztalt negatív tendencia helyett jelentősnek mondható emelkedés következett be, mely az eddigieknél jobban közelít a valós szükségletekhez, bár azok várható mértékét még mindig nem éri el. Kiemelt előirányzat csoportonként a változás mértéke az előző évhez viszonyítva az alábbiak szerint alakult (ezer Ft-ban):

Előirányzat megnevezése	2012. év	2013. év	Változás %
Személyi juttatások	1 055 676	1 003 000	95,0
Munkaadókat terhelő járulékok	261 516	248 000	94,8
Dologi kiadások	184 200	239 000	129,8
Intézményi beruházások	2 500	2 500	100,0
Működési (saját) bevételek	49 000	49 000	100,0
Támogatások	1.454 892	1 443 500	99,2

Az intézményi beruházások soron pótlólagos forrást jelent a 2 darab feleslegessé vált hivatali személygépkocsi értékesítéséből már befolyt 1.800 e Ft, illetve 600 e Ft bevétel.

A fenti irányszámokat tekintve lényeges jelentőséggel bír a személyi juttatás megtakarítás, mivel a dologi kiadások alulfinanszírozottsága miatt a keletkező hiányokat a megtakarítás átcsoportosításával lehet fedezni. Ugyanakkor a megtakarítás előre nem tervezhető, ezért nem nyújt biztos pótlólagos forrást, fedezetet az üzemeltetési, fenntartási feladatok ellátására, az ítélkezéssel összefüggő kiadásokra. A bírságbevételek 2012. évtől történt központosítása a felhasználható források mértékét szintén kedvezőtlenül érintette.

Állandó feladatomnak tekintem a takarékos gazdálkodást, a környezettudatosság fokozását. Ennek keretében szükséges intézkedésként kívánom megvalósítani, illetve fenntartani az alábbiakat:

- helyi, kézbesítővel történő postázásoknál saját tértivevény használata
- hivatali gépkocsik kiküldetése esetén minden alkalommal a postázandó küldemények gépkocsival szállítása
- a bírósági épületek éjszaka automata áramtalanítása, kivéve a folyamatosan üzemelő informatikai és irodai berendezéseket, gépeket
- a hivatalos iratok készítése során meghatározott betűfajta és betűméret, sorköz és oldalbeállítás alkalmazása, kétoldalas nyomtatás
- a Telenor Magyarország Zrt-vel kötött szolgáltatási szerződés fenntartása a forgalmi díj visszatérítés kikötése mellett
- a Kapos Color Print Kft-vel rendkívül kedvezményes díj kikötésével létrejött szerződés fenntartása nyomtatók üzemeltetésére
- a WinPa postázó rendszer üzemeltetése valamennyi bíróságon
- magáncélú telefonhasználat, nyomtatóhasználat munkáltató részére történő megtérítése
- állandó karbantartási szerződések fenntartása
- a hosszú távú szolgáltatási szerződések díjtételei emelésének minimalizálása személyes tárgyalások útján
- a költség-haszon számítás elve szerint egyes ingatlanokat érintően a takarítási és őrzési feladatok kiszervezése
- szelektív hulladékgyűjtés bevezetése
- környezetbarát anyagok felhasználása.

Fontosnak tartom a rendszeres és nem rendszeres személyi juttatások kifizetése során az egységesség elvének érvényre juttatását, a szigorú feltételek következetes alkalmazását, ugyanakkor lehetőség szerint annak biztosítását, hogy a Bjt. 181.§ (1) bekezdése, a 182.§ (1) bekezdése alapján a bíró részére adható kiegészítő és

képzettségi pótlék, továbbá az igazságügyi alkalmazott részére az Iasz. 120.§-a alapján megállapítható képzettségi pótlék a jogosultak részére kifizetésre kerüljön.

Miután a törvényszék gyakorlatában eddig is törekedtünk a takarékos gazdálkodásra, egyre kevesebb lehetőség adódik újabb megtakarítási források kiaknázására. Ugyanakkor ilyen lehetőségek rejlenek abban, ha a piaci versenyben (készletbeszerzés, vásárolt közszolgáltatások stb.) nem a törvényszéknek önállóan kellene részt vennie, hanem a „Bíróságok” fejezet lépne fel szerződő félként, mint például a postai szolgáltatások, kommunikációs szolgáltatások vásárlásánál, miután nagyobb fogyasztóként kedvezőbb feltételekkel lehet szerződést kötni.

A pályaműben részletezett elképzeléseimet és terveimet a szakma elkötelezettjeként ekként összegezhetném: célom a kiemelkedően magas színvonalú és időszerű igazságszolgáltatás nyújtásának biztosítása takarékos és ésszerű gazdálkodás mellett.

Bízom abban, hogy az elmúlt években kifejtett munkám tanúsította a feladat ellátásához szükséges képességeimet, s remélem, hogy személyem alkalmasnak találtatik a Szekszárdi Törvényszék elnöki tisztségének betöltésére. Szeretném továbbra is szolgálni a fentebb megfogalmazott cél elérését, a fejezet, valamint a törvényszék bírának és igazságügyi alkalmazottainak megelégedésére.

Szekszárd, 2013. április 2. napján

Dr. Csullag Józsefné
bíró